

LISTA LEKTUR OBOWIĄZUJĄCA NA MATURZE Z JĘZYKA POLSKIEGO [POZIOM PODSTAWOWY]

Polecenia na egzaminie ustnym oraz tematy wypracowań na egzaminie pisemnym będą formułowane w związku z podanymi utworami. Tytuły (autorzy) oznaczone gwiazdką [*] są obowiązkowe. Oznacza to, że realizując zadanie maturalne, uczeń będzie musiał nie tylko dokonać analizy i interpretacji podanego fragmentu dzieła, ale również odwołać się do całości utworu. Kolorem niebieskim oznaczono utwory poznane w gimnazjum. Określenie [fragm.] oznacza, że dzieła mogą być poznawane we fragmentach.

PROZA

- *Dzieje Tristana i Izoldy* [fragm.]
- Miguel Cervantes, *Don Kichote* [fragm.]
- Jan Chryzostom Pasek, *Pamiętniki* [fragm.]
- Bolesław Prus, *Lalka**
- Bolesław Prus lub Eliza Orzeszkowa, wybrana nowela
- Henryk Sienkiewicz*, wybrana powieść historyczna [*Quo vadis?*; *Krzyżacy*; *Potop*]
- Fiodor Dostojewski, wybrany utwór [np. *Zbrodnia i kara*; *Łagodna*]
- Joseph Conrad, *Jądro ciemności*
- Władysław Stanisław Reymont, *Chłopi* [tom I – *Jesień*]
- Stefan Żeromski, wybrany utwór [*Ludzie bezdomni*; *Wierna rzeka*; *Echa leśne* lub *Przedwiośnie*]
- Jarosław Iwaszkiewicz, wybrane opowiadanie
- Witold Gombrowicz, *Ferdydurke** [fragm.]
- Bruno Schulz, wybrane opowiadanie* [np. *Sklepy cynamonowe*]
- Hanna Krall, *Zdążyć przed Panem Bogiem* [fragm.]
- Gustaw Herling-Grudziński, *Inny świat* [fragm.]
- Aleksander Kamiński, *Kamienie na szaniec* lub Arkady Fiedler, *Dywizjon 303*
- Miron Białoszewski, *Pamiętnik z powstania warszawskiego* [fragm.]
- Antoine de Saint-Exupery, *Mały Książę*
- Ryszard Kapuściński, *Podróże z Herodotem* [fragm.] oraz fragm. innego utworu
- wybrana powieść polska z XX lub XXI wieku
- wybrana powieść światowa z XX lub XXI wieku
- wybrane opowiadania współczesne [Stanisława Lema, Sławomira Mrożka, Idy Fink, Irit Amiel, Tadeusza Borowskiego]
- wybrany utwór fantasy [np. Ursuli Le Guin, Johna Ronalda Reuela Tolkiena, Andrzeja Sapkowskiego]
- wybrany utwór detektywistyczny [np. Arthura Conan Doyle'a, Agaty Christie]
- wybrana powieść przygodowa
- wybrana młodzieżowa powieść obyczajowa [np. Małgorzaty Musierowicz, Doroty Terakowskiej]

DRAMAT

- Sofokles, *Król Edyp* lub *Antygona*
- William Szekspir, *Romeo i Julia*, *Makbet* lub *Hamlet*
- **Molier**, *Świętoszek* lub *Skąpiec*
- Adam Mickiewicz, *Dziady część II**; *Dziady część IV* [fragm.]; *Dziadów część III**
- Juliusz Słowacki, *Balladyna* [fragm.]; *Kordian* [fragm.]
- **Aleksander Fredro**, *Zemsta**
- Stanisław Wyspiański, *Wesele**
- **wybrany dramat dwudziestowieczny z literatury polskiej** [np. Stanisława Ignacego Witkiewicza, Sławomira Mrożka lub Tadeusza Różewicza]

POEZJA

- **Homer**, *Iliada* lub *Odyseja* [fragm.] lub **Jan Parandowski**, *Przygody Odyseusza* [fragm.]
- *Bogurodzica**
- *Lament świętokrzyski*
- *Pieśń o Rolandzie* [fragm.]
- **Jan Kochanowski***, wybrane *fraszki*, *pieśni*, *treny*, *psalm*
- **Mikołaj Sęp-Szarzyński**, wybrane *sonety*
- **Ignacy Krasicki***, wybrane *bajki*, *satyra* [lub fragm. *Monachomachii*]
- **Adam Mickiewicz**, wybrane *sonety* i inne *wiersze* [w tym *Romantyczność*]; *Pan Tadeusz**
- **Juliusz Słowacki**, wybrane *wiersze*
- **Cyprian Kamil Norwid**, wybrane *wiersze*
- **Jan Kasprowicz**, wybrane *wiersze*
- **Kazimierz Przerwa-Tetmajer**, wybrane *wiersze*
- **Leopold Staff**, wybrane *wiersze*
- **Bolesław Leśmian**, wybrane *wiersze*
- **Julian Tuwim**, wybrane *wiersze*
- **Jan Lechoń**, wybrane *wiersze*
- **Maria Pawlikowska-Jasnorzewska**, wybrane *wiersze*
- **Kazimierz Wierzyński**, wybrane *wiersze*
- **Julian Przybóś**, wybrane *wiersze*
- **Józef Czechowicz**, wybrane *wiersze*
- **Konstanty Ildefons Gałczyński**, wybrane *wiersze*
- **Krzysztof Kamil Baczyński**, wybrane *wiersze*
- **Tadeusz Różewicz**, wybrane *wiersze*
- **Czesław Miłosz**, wybrane *wiersze*
- **Wisława Szymborska**, wybrane *wiersze*
- **Zbigniew Herbert**, wybrane *wiersze*
- **Miron Białoszewski**, wybrane *wiersze*
- **Ewa Lipska**, wybrane *wiersze*

- **Adam Zagajewski**, wybrane wiersze
- **Stanisław Barańczak**, wybrane wiersze
- **Jan Twardowski**, wybrane wiersze

INNE TEKSTY KULTURY

- **wybór mitów greckich** [również poznanych w gimnazjum]
- **Biblia** [opis stworzenia świata i człowieka z *Księgi Rodzaju*, przypowieść ewangeliczna, hymn św. Pawła o miłości, wybrane psalmy, fragmenty: *Pieśni nad Pieśniami*; *Księgi Hioba*; *Apokalipsy św. Jana*]
- **wybrane ikoniczne teksty kultury**
- **wybrane filmy z twórczości polskich reżyserów** [np. Krzysztofa Kieślowskiego, Andrzeja Munka, Andrzeja Wajdy, Krzysztofa Zanussiego]
- **homilia Jana Pawła II** wygłoszona 2 czerwca 1979 roku w Warszawie na Placu Zwycięstwa [nagranie telewizyjne]